

Zaaknummer	749843
Portefeuillehouder	Jelmer Kruijt
Voorstel	Kinderraad Gooise Meren

Aan de raad,

De gemeenteraad besluit:

- 1 een kinderraad in te stellen voor de gemeente Gooise Meren
- 2 het college opdracht te geven om hiervoor in samenspraak met het onderwijs en de gemeenteraad een uitvoeringsprogramma op te stellen en dat ter kennisgeving beschikbaar te stellen

1. Maatschappelijk effect

Kinderen vanuit maatschappelijk en educatief perspectief actief te betrekken bij gemeentelijke beleids- en planvorming en ontvankelijk te zijn voor suggesties en ideeën vanuit de samenleving.

2. Inleiding

Het betrekken van jongeren bij beleids- en planvorming en het creëren van ruimte voor hen om hun stem te laten horen is cruciaal om een inclusieve maatschappij te bevorderen en om passend beleid te maken. De doelgroep 'jongeren' is echter moeilijk te bereiken via de gebruikelijke kanalen waar de gemeente gebruik van maakt, zoals enquêtes en ad hoc bijeenkomsten.

Een kinderraad is een participatieve structuur waarin basisschoolkinderen op lokaal niveau samenkomen om actief deel te nemen aan het besluitvormingsproces en gemeenschapsaangelegenheden te bespreken. Het biedt jongeren de kans om hun stem te laten horen, ideeën te delen en zelfstandig projecten op te zetten die van invloed zijn op hun leefomgeving. Jeugdparticipatie staat centraal in een kinderraad, omdat het de betrokkenheid van kinderen bij maatschappelijke kwesties vergroot en hen de waarde van hun bijdrage aan de gemeenschap laat begrijpen.

Daarbij wordt binnen een kinderraad burgerschapsvorming gestimuleerd door kinderen de mogelijkheid te bieden actief en verantwoordelijk deel te nemen aan de lokale overheid. Door deel te nemen aan vergaderingen, het bespreken van beleidskwesties en het initiëren van projecten leren de jonge deelnemers de fundamenteën van burgerschap, waaronder het begrip van democratische waarden, het belang van betrokkenheid en de impact van collectieve actie. Hierdoor groeien ze op als geïnformeerde en betrokken burgers die waarde hechten aan gemeenschapsbelangen en bereid zijn bij te dragen aan positieve veranderingen binnen hun samenleving.

Als onderdeel van de kinderraad kan een kinderburgemeester een ceremoniële functie bekleden om namens de kinderraad aanwezig te zijn bij belangrijke

gebeurtenissen, denk bijvoorbeeld aan 4 en 5 mei, en daarbij als woordvoerder van de kinderraad functioneren. De kinderburgemeester is nadrukkelijk een onderdeel van de kinderraad en niet een functie op zichzelf. In de uitvoering kan invulling gegeven worden aan de manier waarop de kinderburgemeester wordt gekozen en of bijvoorbeeld sprake is van een loco kinderburgemeester en/of een roulerend systeem.

3. Concreet gevolg van dit besluit

Het mogelijk maken van een kinderraad in de gemeente Gooise Meren.

4. Argumenten en onderbouwing

1.1 De kinderraad is een belangrijke stap om te bouwen aan verdere jeugdparticipatie

Jeugdparticipatie is een belangrijk onderdeel van het zijn van een kindvriendelijke gemeente. Kinderen staan midden in de samenleving en horen mee te doen. Door kinderen in staat te stellen actief te participeren in de samenleving, worden ze aangemoedigd hun mening te uiten, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leven en de toekomst van de samenleving. De kinderraad is een participatievorm voor jongeren tot 12 jaar/groep 8 van de basisschool. Voor de doelgroep 12 tot 18 jaar zal op een andere manier participatie mogelijk gemaakt moeten worden.

1.2 Een kinderraad kan via de leerlingenraden veel kinderen bereiken

De kinderraad is een manier om veel kinderen te bereiken door deze vanuit een goede samenwerking met de scholen op te zetten. Uit elke school kan een afgevaardigde, bijvoorbeeld via de bestaande leerlingenraad op school, in de kinderraad zitting nemen en wat daar wordt besproken weer terugkoppelen en bespreken op de school zelf, om vervolgens de ontvangen input weer in de kinderraad te bespreken. Zo is het mogelijk om de kinderraad te laten werken als een gemeenteraad, door ook een grotere achterban te vertegenwoordigen. Het is de intentie om alle basisscholen te laten participeren, ook de scholen voor speciaal onderwijs.¹

1.3 Een kinderraad helpt scholen om invulling te geven aan burgerschapsonderwijs

Het bevorderen van burgerschap is een wettelijk vastgelegde taak van scholen. De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van dit onderwijs. Echter, de concrete invulling van het burgerschapsonderwijs zorgt bij veel scholen nog voor onduidelijkheid, ook omdat kaders vanuit het Rijk grotendeels ontbreken. In gesprek met een adviseur van het SLO² is aangegeven dat een kinderraad in de voorgestelde vorm kan zorgen voor een belangrijk onderdeel van de invulling van het burgerschap curriculum.

1.4 De scholen zijn enthousiast over de plannen en hebben actief meegewerkt

¹ Uitgangspunt is voornamelijk dat alle basisscholen (incl. speciaal onderwijs) 1 kind afvaardigen (= 20 kinderraadsleden).

² De SLO (Stichting Leerplanontwikkeling) adviseert het Rijk over de invulling van curricula.

In de kennismakingsronde langs de scholen van de wethouder is aan de scholen gevraagd hoe zij denken over kinder- en jeugdparticipatie en meer specifiek de mogelijkheid van een kinderraad. Daar werd zonder uitzondering enthousiast op gereageerd. Daaropvolgend is er ter voorbereiding op dit raadsvoorstel een projectgroep gestart met een leraar uit elk van de grote besturen en uit een éénpitter³, verdeeld over de verschillende woonkernen. Ook hier bleek dat een kinderraad goed kan dienen bij de invulling van burgerschapsonderwijs. Als de kinderraad van start is gegaan, zal de projectgroep omgevormd worden tot een stuurgroep met het onderwijs.

1.5 Een kinderburgemeester als onderdeel van de kinderraad toont dienend leiderschap

In antwoord op gesprekken met interne en externe actoren en de themasessie met afgevaardigden uit de raad is gekozen voor een minimale vorm van de kinderburgemeester, die daarbij dienend moet zijn aan de kinderraad. Zo is het mogelijk om de rol van een burgemeester duidelijk te maken en ook te oefenen in diens functie als voorzitter van de gemeenteraad. De kinderburgemeester kan de kinderraad vertegenwoordigen bij ceremoniële bijeenkomsten. In de uitvoering kan nog nader bepaald worden hoe de kinderburgemeester gekozen wordt, of er ook een loco kinderburgemeester moet komen en of bijvoorbeeld gebruik wordt gemaakt van een roulerend systeem door het jaar heen.

2.1 Een uitvoeringsprogramma in opdracht van de raad verankert diens betrokkenheid en invloed in de invulling van de Kinderraad

Door in samenspraak met de raad het uitvoeringsprogramma vast te stellen, kan de raad bepalen in welke mate zij in het programma van de kinderraad wordt betrokken. Ook de betrokkenheid van het college zal een plek krijgen in het uitvoeringsprogramma. Kijkend naar andere gemeenten heeft het de voorkeur de exacte invulling van de kinderraad niet in beton te gieten, maar lerende wijs en in goed overleg vorm te geven.

2.2 Het uitvoeringsprogramma is ambtelijk al gedeeltelijk voorbereid

In de voorbereidingsfase is in samenspraak met het onderwijs al aandacht besteed aan het mogelijke programma voor de kinderraad, omdat enig inzicht hierin benodigd was om te komen tot een eerste voorstel. Hierdoor is het uitvoeringsprogramma op ambtelijk niveau al voor een deel voorbereid. Als de raad heeft ingestemd met het voorstel om een kinderraad in te stellen, kan daardoor relatief snel tot een definitief uitvoeringsprogramma gekomen worden, waarbij voldoende afstemming zal zijn met het onderwijsveld en de raad.

2.3 De gemeenteraad en de kinderraad kunnen elkaar versterken

De kinderraad is de jeugdige evenknie van de gemeenteraad. Om echt een idee te krijgen van wat een gemeenteraad doet en wie daarin zitten, is het wenselijk om een koppeling te leggen tussen de twee. Beide raden kunnen elkaar zo

³ De Jozefschool uit Muiden (Asko), de Rehobothschool uit Naarden (Proceon), de Emmaschool en Juliana Daltonschool uit Bussum (Talent Primair), en de Gooilandschool uit Bussum.

versterken en de gemeenteraad kan haar voordeel doen met de geleverde inbreng vanuit de kinderraad.

5. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 Het eerste programma van de kinderraad zal beknopt zijn

Er zijn veel mogelijkheden om als gemeenteraad aan te sluiten op en samen te werken met de kinderraad. Als middelgrote gemeente moet o.a. rekening gehouden worden met de beperkingen in tijdsbesteding van de raadsleden. Mede om deze reden zal de eerste opzet van de kinderraad niet te omvangrijk en strak omlijnd zijn, er moet ruimte zijn om een vorm te vinden die past bij de omstandigheden van onze gemeente(raad). Door te kiezen voor een beknopt programma is er ook ruimte om de kinderraad te laten evolueren.

1.2 Een goede begeleiding is essentieel voor een succesvolle kinderraad

In de gesprekken met het onderwijs is aangegeven dat een goede begeleiding belangrijk is om te komen tot een soepele uitvoering, voor zowel de gemeente en de scholen als de kinderen zelf. Deze ondersteuning zal daarom zowel ambtelijk als op de scholen geboden moeten worden in goed overleg met de ouders van de deelnemende kinderen. Door de begeleiding goed vorm te geven, zal de druk op deelnemende kinderen, maar ook de eigen organisatie, worden voorkomen.

6. Duurzaamheid

Door duurzaamheid te betrekken bij de keuzes waarvoor de kinderraad komt te staan, kunnen kinderen in de praktijk zien en ervaren welke invloed dit thema op bepaalde vraagstukken heeft.

7. Financiële onderbouwing

Vanuit het College uitvoeringsprogramma 2023-2026 is al structureel 0,2 fte beschikbaar gesteld voor de begeleiding van de kinderraad.

Naast deze begeleidingskosten is er ook een budget van €25.000 nodig voor organisatiekosten en uitvoering van door de kindergemeenteraad aangedragen ideeën. Dit bedrag is op te splitsen in €10.000 voor organisatiekosten en €15.000 als bestedingsbudget.

Via het 1e voortgangsverslag 2024 wordt het budget voor 2024 aangevraagd. Het meerjarig budget wordt aangevraagd via de perspectiefnota 2025.

Het bestedingsbudget is een vooraf toegewezen geldbedrag dat de kinderraadsleden kunnen gebruiken om projecten en initiatieven voor hun gemeenschap te financieren. Dit budget stelt de kinderraad in staat autonome beslissingen te nemen over lokale kwesties en bevordert educatieve ervaringen in burgerparticipatie. Het biedt kinderen ook de verantwoordelijkheid te nemen voor het verbeteren van hun leefomgeving door middel van concrete acties. In het uitvoeringsprogramma zal een kader opgesteld worden waar deze projecten en initiatieven aan moeten voldoen.

De organisatiekosten zijn bedoeld voor het organiseren van de bijeenkomsten van de kinderraad en overige organisatiekosten (naast de structurele begeleiding en het bestedingsbudget). Denk aan drukwerk en andere promotionele materialen, mogelijke reiskosten, eventuele certificaten/medailles of andere erkenningen voor de deelnemende kinderen.

Totaal:
Begeleidingskosten: 0,2 fte
Bestedingsbudget: €15.000,-
Organisatiekosten: €10.000,-

8. Communicatie en participatie

In de voorbereidingsfase is de animo onder basisscholen gepeild tijdens 1 op 1 gesprekken. Daarnaast is er afstemming met het onderwijs geweest via een projectgroep met leraren die zijn afgevaardigd vanuit de drie grote besturen (Proceon, Talent Primair en Asko). Op 20 maart staat er nog een themabijeenkomst gepland over jeugdparticipatie en burgerschap, waarbij o.a. het voorstel voor de kinderraad zal worden besproken met alle scholen. Het is de intentie dat alle basisscholen participeren, ook de scholen voor speciaal onderwijs.

De raad is middels een thema-uur geïnformeerd over de plannen van het college om met een raadsvoorstel te komen voor een kinderraad. Over de exacte invulling en de koppeling tussen de kinderraad en de gemeenteraad zal de raad nog in de aanloopfase betrokken worden. Dit zal dan zijn beslag krijgen in het uitvoeringsprogramma.

9. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

De planning is om midden mei de uitvraag te doen aan alle basisscholen om een kind uit de school af te vaardigen voor de kinderraad van 2024-2025. Voor de zomervakantie zal de definitieve invulling van het programma voor de kinderraad vastgesteld moeten zijn. De eerste bijeenkomst en de installatie van de kinderraad zal dan aan het begin van het schooljaar plaatsvinden.

Na het eerste jaar zal er een evaluatie plaatsvinden van de kinderraad. Hierbij zal onder andere de samenwerking met de scholen, het bereik van de kinderen en de samenwerking met de gemeenteraad worden onderzocht. De evaluatie zal ter vaststelling worden aangeboden aan de raad.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel met zaaknummer van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

- 1.1 een kinderraad in te stellen voor de gemeente Gooise Meren
- 1.2 het college opdracht te geven om hiervoor in samenspraak met het onderwijs en de gemeenteraad een uitvoeringsprogramma op te stellen en dat ter kennisgeving beschikbaar te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier,

De burgemeester,

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde